

St. Anna Ziekenhuis

Overmatig braken tijdens de zwangerschap

(Hyperemesis Gravidarum)

Anna. Liefde voor leven.

Inleiding

U bent opgenomen in het St. Anna Ziekenhuis omdat u last heeft van overmatige misselijkheid en/of braken tijdens uw zwangerschap. Dit wordt 'hyperemesis gravidarum' genoemd. In deze folder willen wij u informeren over wat 'hyperemesis gravidarum' precies inhoudt, wat de mogelijke oorzaak is en hoe uw behandeling eruit kan zien. In deze folder wordt een gemiddeld verloop van de behandeling besproken.

Wat is hyperemesis gravidarum

Hoewel er meestal gesproken wordt over ochtendmisselijkheid, is dit een verwarrende term, heel veel vrouwen zijn immers de hele dag, bij vlagen, misselijk. Sommigen zelfs zo erg dat ze de hele dag geen hap door hun keel krijgen. Daarentegen zijn er ook genoeg vrouwen die nergens last van hebben.

Ongeveer 70-85% van de zwangeren heeft in de eerste drie maanden last van misselijkheid en soms (vooral 's morgens) braken.

Hyperemesis gravidarum is een vorm van zwangerschapsbraken in de zwangerschap die dusdanig langdurig en ernstig is dat patiënten in het ziekenhuis opgenomen moeten worden, omdat er ook andere lichamelijke klachten ontstaan.

De term hyperemesis gravidarum komt uit het Latijn. "Hyper" betekent "boven normaal". Met "emesis" wordt misselijkheid en braken bedoeld en "gravidarum" betekent zwangerschap. Daarmee wordt precies aangegeven waarom u bent opgenomen; overmatig braken tijdens uw zwangerschap.

Oorzaken

Er bestaan verschillende theorieën naar de mogelijke oorzaak, maar hoe hyperemesis werkelijk ontstaat is niet duidelijk. Vele verschillende oorzaken tezamen leiden tot overmatig braken in de zwangerschap. Een oorzaak van zwangerschapsbraken heeft te maken met hormoon veranderingen tijdens de zwangerschap. Ieder mens reageert weer anders op veranderingen in de hormoonhuishouding. Daarnaast kunnen ook psychische oorzaken het braken versterken.

Bij de volgende zwangerschappen is er een verhoogd risico op hyperemesis gravidarum:

- Meerlingzwangerschap;
- mola-zwangerschap.

Stress-coping

Steeds vaker blijkt dat stress een versterkende invloed heeft op de misselijkheid en het braken. Stress is een reactie op een gebeurtenis die als ongewenst ervaren wordt. "Stress-coping" is de manier waarop mensen omgaan met een ingrijpende gebeurtenis in hun leven. Door "coping" kan de situatie zo gewijzigd worden dat de onaangename situatie verandert of opgeheven wordt. Anders gezegd: er is een probleem wat om een oplossing vraagt.

Onderzoek heeft uitgewezen dat bij veel vrouwen met hyperemesis gravidarum, de stress veroorzaakt wordt doordat zij bezorgd zijn om de gezondheid van de baby en voor zichzelf of door de tegenvaller van een vervelende zwangerschap. Ook de onzekerheid over hoe lang dit gaat duren en de angst dat het misschien wel heel lang duurt spelen een rol. Bovendien ervaren veel vrouwen een schuldgevoel omdat zij menen niet te voldoen aan bepaalde verwachtingen.

Een andere oorzaak is vaak de reactie van mensen uit de omgeving.

Sommigen vinden het aanstellerij en weer anderen denken dat de klachten door een 'harde aanpak' vanzelf overgaan.

Zwangerschap

De zwangerschap is een bijzondere periode in het leven van een vrouw. Deze periode wordt ook wel als een overgangperiode gezien.

Bijvoorbeeld: van dochter naar zelf moeder worden, van gezinslid naar hoofd van het gezin.

In deze periode kunnen ook eerdere problemen naar voren komen waar nooit echt een goede oplossing voor gevonden is. Misschien is het nu mogelijk om een betere, meer passende oplossing te vinden.

Lichamelijke klachten

De lichamelijke klachten die een ziekenhuisopname noodzakelijk maken zijn gewichtsverlies, uitdroging en/of ondervoeding en afwijkingen in bloed en urine. De ervaring leert dat uw baby hier niet onder te lijden heeft.

Uw lichaam zorgt ervoor dat de baby het eerste krijgt wat het nodig heeft.

De behandeling tijdens uw opname is erop gericht om uw conditie te verbeteren. Veel vrouwen met hyperemesis gravidarum zijn overgevoelig voor bepaalde prikkels, zoals geluid, licht of geuren.

De beste bescherming is om hier rekening mee te houden en deze prikkels waar nodig te vermijden.

Ziekenhuisopname

In het begin van de opname is het belangrijk om rust te houden. Omdat ook uw maag rust nodig heeft, adviseren wij u om gedurende 24 uur niet te eten en te drinken. Om uitdroging te voorkomen krijgt u vocht toegediend via een infuus. De arts kan u eventueel vitamines via het infuus voorschrijven, wanneer hij dit nodig acht.

Uw urine wordt onderzocht op 'ketonen'. Deze stof komt in de urine voor

als u door het braken uw eigen vetreserves gaat aanspreken. Dit wordt elke ochtend gedaan. Ook zal er gekeken worden of u medicijnen kunt krijgen tegen de misselijkheid. Wanneer het iets beter gaat, mag u vaak weer voorzichtig proberen weer wat te drinken en daarna te eten. Begin met wat u lekker vindt. Als u twijfelt, overlegt u dan met de verpleegkundigen. Zij kunnen u goed adviseren. Zolang u zelf niet voldoende vocht en voeding kunt innemen en binnenhouden blijft u een infuus houden en zult u mogelijk ook sondevoeding (vocht en voedingsstoffen via een slangetje door de neus naar de maag) krijgen. U kunt ook met sondevoeding naar huis. Eventueel spreekt de gynaecoloog een echo af.

Bezoek

U kunt gewoon bezoek ontvangen. Soms kan bezoek een gunstig effect hebben omdat het u wat afleiding biedt. Aan de andere kant kan bezoek voor u ook te druk zijn, waardoor het weer stress geeft en de misselijkheid en braken verergert. Het is belangrijk dat u dat aangeeft. Als u het moeilijk vindt om een goede afstemming te vinden in het wel of niet ontvangen van bezoek, overleg dit dan met de verpleegkundige.

Ontslag

Als uw lichamelijke conditie en de uitslagen van het bloed en urine het toelaat kunt u weer naar huis. U kunt uw zwangerschap verder laten controleren door de verloskundige.

Als u zelf niet of onvoldoende vocht en voeding kunt binnenhouden, dan kan thuis eventueel de sondevoeding voortgezet worden door de thuiszorg en de diëtist. Dit moet geregeld zijn voor u vertrekt. De verpleegkundigen zullen dit zo nodig met u bespreken. Als de klachten hardnekkig zijn, kan het gebeuren dat u nogmaals opgenomen moet worden.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, stelt u deze dan gerust aan de verpleegkundigen van de afdeling of uw gynaecoloog. Zij zijn graag bereid uw vragen te beantwoorden.

Lotgenoten contact en kennisuitwisseling

- Voor meer informatie over lotgenoten en kennisuitwisselingen bezoek : www.zehg.nl
- www.hyperemesis-gravidarum.nl heeft als doel vrouwen met alle vormen van zwangerschapsmisselijkheid informatie en ondersteuning te bieden.

St. Anna Ziekenhuis

Locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

Locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040 - 286 4040

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of
aanvullingen op de folder
kunt u kenbaar maken bij
patiëntenvoorlichting:
patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

www.st-anna.nl

**GYN017
04-18**